

ÎNCHEIERE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Întreprinderea mixtă „Константа-Плюс” societate cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii mixte
„Константа-Плюс” societate cu răspundere limitată împotriva Inspectoratului
Fiscal de Stat pe raionul Rezina cu privire la contestarea în parte a actului
administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de către Întreprinderea mixtă „Константа-Плюс” societate
cu răspundere limitată și menținută hotărârea Judecătorei Rezina din 21 martie
2014,

c o n s t a t ă :

La data de 03 mai 2013, ÎM „Константа-Плюс” SRL a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Rezina cu
privire la contestarea în parte a actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada 29 noiembrie 2012-
15 ianuarie 2013, inspectorii principali ai Direcției control fiscal au efectuat la ÎM
„Константа-Плюс” SRL un control fiscal la fața locului prin metoda verificării
totale pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2008 – 30 septembrie 2012, în urma
căruia au fost constatate încălcări ale legislației fiscale, fiind întocmite actele de
control nr. 5-659111 și nr. 3-499449.

Menționează că, la data de 04 martie 2013, în baza actelor de control
menționate, pârâtul a emis decizia nr. 308c asupra cazului de încălcare a legislației
fiscale comisă de ÎM „Константа-Плюс” SRL.

Consideră că, decizia pârâtului menționată este ilegală, deoarece în realitate,
ÎM „Константа-Плюс” SRL nu a comis încălcări ale legislației fiscale, de care a
fost învinuită.

Susține că, în perioada efectuării controlului, pârâtul a ignorat explicațiile și dovezile reclamantei, în baza cărora și-a întemeiat legalitatea acțiunilor sale.

Afirmă că, ÎM „Константа-Плюс” SRL nu este de acord cu decizia pârâtului în partea în care este învinuită de încălcarea legislației fiscale: diminuarea venitului impozabil cu suma totală de 1331589 lei (pct. 1 din decizie); nerecunoașterea sumelor TVA în mărime de 774175 lei (pct. 4 din decizie); neindicarea în 38 de facturi fiscale a prețului de livrare a cimentului fixat de producător (pct. pct. 9, 10 din decizie); neeliberarea și neprezentarea în termenul stabilit a 16 facturi fiscale aferente livrărilor efectuate (pct. 7 din decizie); neasigurarea păstrării a 2 facturi fiscale și a 2410 facturi de expediție și facturi (pct. 8 din decizie) și calcularea salariului în sumă de 71110 lei și a impozitelor din această sumă (pct. pct. 11-13 din decizie).

Invocă că, constatările nefondate și care nu corespund realității au servit drept temei pentru aplicarea de către pârât față de reclamantă a obligațiilor nelegitime de calculare spre achitare la buget a plăților în sumă totală de 486658 lei și a amenzilor și majorărilor de întârziere în sumă totală de 681972 lei.

Mai invocă că, ÎM „Константа-Плюс” SRL nu este de acord cu obligațiunile indicate în decizia pârâtului nr. 308c din 04 martie 2013 privind calcularea spre achitare în buget a sumelor impozitelor, a amenzilor și a majorărilor de întârziere, deoarece la emiterea acesteia, au fost comise încălcări ale legislației fiscale și, anume, a fost încălcat art. 226 din Codul fiscal prin neînștiințarea sa despre începutul efectuării controlului; art. 231 alin. (2) din Codul fiscal prin atragerea neîntemeiată la răspundere pentru comiterea încălcărilor fiscale, care nu au avut loc; art. 239 din Codul fiscal prin neclarificarea completă și obiectivă a circumstanțelor în care s-au produs încălcările fiscale și art. 246 din Codul fiscal prin nerespectarea termenelor emiterii deciziei în baza actului de control.

Menționează că, la data de 02 aprilie 2013, ÎM „Константа-Плюс” SRL a depus la Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Rezina o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 308c din 04 martie 2013 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de ÎM „Константа-Плюс” SRL, însă prin decizia nr. 555c din 29 aprilie 2013 Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Rezina a respins contestația depusă și a menținut decizia enunțată.

Prin urmare, solicită anularea deciziei pârâtului nr. 308c din 04 martie 2013 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de ÎM „Константа-Плюс” SRL în partea calculării către plată la buget a impozitului pe venit din salariu în sumă de 12800 lei; a taxei pe valoare adăugată aferentă bugetului pentru anii 2010 și 2011 în sumă de 448258 lei; a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 4978 lei, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 16356 lei și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii individuale în sumă de 4266 lei, precum și în partea aplicării pentru încălcările legislației fiscale a amenzii în sumă de 199768,35 lei pentru diminuarea venitului impozabil; a amenzii în sumă de 134477 lei pentru diminuarea TVA aferentă bugetului pentru anii 2010 și 2011 cu 448258 lei prin prezentarea către organul fiscal a unei dări de seamă

fiscale cu informații neveridice; a majorării de întârziere în sumă de 114443 lei pentru neachitarea la buget în termenii stabiliți de legislație a TVA în sumă totală de 448258 lei pentru anii 2010 și 2011; a amenzii în sumă de 12800 lei pentru diminuarea impozitului pe venit din salariu pentru anii 2009-2012 prin eschivarea de la calculul și de la plata impozitului; a amenzii în sumă de 4978 lei pentru diminuarea cuantumului primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2009-2012 cu 4978 lei; a amenzii în sumă de 16356 lei pentru diminuarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru anii 2009-2012; a amenzii în sumă de 4266 lei pentru diminuarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat individuale pentru anii 2009-2012; a amenzii în sumă de 32400 lei pentru neprezentarea facturii fiscale în termenul prevăzut la art. art. 117 și 117¹ din Codul fiscal; a amenzii în sumă de 30000 lei pentru neasigurarea păstrării documentelor de evidență – 2 facturi fiscale și 2410 facturi de expediție și facturi și a amenzii în sumă de 132484 lei pentru neindicarea de către agentul economic furnizor în factură/factura fiscală a prețului de livrare pentru o unitate, inclusiv TVA, fixat de agentul economic producător al mărfurilor, pentru mărfurile produse pe teritoriul țării, sau a prețului de achiziție, inclusiv TVA, pentru mărfurile importate, în cazul livrării mărfurilor de importanță socială, a căror listă este aprobată de Guvern.

Prin hotărârea Judecătoriei Rezina din 21 martie 2014 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 16 aprilie 2014, ÎM „Константа-Плюс” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către ÎM „Константа-Плюс” SRL, fiindu-i acordat termen pentru prezentarea apelului motivat până la 15 octombrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de către ÎM „Константа-Плюс” SRL.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2014 a fost respins recursul declarat de către ÎM „Константа-Плюс” SRL și menținută încheierea instanței de apel.

La 16 martie 2015, ÎM „Константа-Плюс” SRL a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel, rejudecarea recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 aprilie 2015 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către ÎM „Константа-Плюс” SRL, casată decizia instanței de recurs, admis recursul declarat de către ÎM „Константа-Плюс” SRL, casată integral încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2014 și restituită cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de către ÎM „Константа-Плюс” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 21 martie 2017, ÎM „Константа-Плюс” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece nu au fost constate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanță ca fiind stabilite, au fost încălcate sau aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată eronat legea și au fost încălcate normele de drept procedural și, anume, pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Menționează că, copia deciziei instanței de apel a recepționat-o la data de 20 ianuarie 2017.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost expediată în adresa recurentei ÎM „Константа-Плюс” SRL la data de 04 mai 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 1959 (f. d. 132, vol. IV), însă lipsește dovada de recepționare a acesteia de către ultima.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, recurenta ÎM „Константа-Плюс” SRL, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel, a invocat că, a recepționat copia deciziei recurate la data de 20 ianuarie 2017.

În acest sens, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, conform procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 14 aprilie 2016, reprezentantul recurentei ÎM „Константа-Плюс” SRL, Vladimir Baca a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016.

Prin urmare, reprezentantul recurentei, Vladimir Baca a cunoscut despre respingerea apelului declarat de către ÎM „Константа-Плюс” SRL împotriva hotărârii Judecătorei Rezina din 21 martie 2014 și în cazul în care nu a recepționat copia deciziei motivată a instanței de apel, urma să manifeste diligență și să se intereseze, la intervale rezonabile, la ce etapă se află motivarea deciziei recurate.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (1) și (3) și art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sunt în drept să, atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Deci, se atestă cu certitudine că, prezentul recurs a fost depus de către ÎM „Константа-Плюс” SRL în afara termenului legal prevăzut de art. 434 CPC, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Se reiterează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Relevantă în acest aspect este hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Ponomaryov contra Ucrainei (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că, revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar

trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir contra Moldovei, Popov contra Moldovei și Melnic contra Moldovei, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎM „Константа-Плюс” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440, art. art. 432-434 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea mixtă „Константа-Плюс” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic